

szelni. A színt megnyitásával ismét ott találjuk őt, mint a nógrádi esperességet követő, s nem egy színi törvény köszönheti neki léteét.

Beménnyük, hogy az érdemeket, melyekkel állásukra méltóvá tette magát s melyekkel tisztelt máris megkezdte — koszorúvá fűzendi, s úgy egyháza, mint hazánk bálájára érdemesíti magát. Adjon neki ehhez az Ég erő, időt és — biztos a siker. Ezt óhajtuk, ez legfőbb kívánságunk.

Laszkáry beiktatása.

Folyó hó 2-án fényes ünnepség folyt le Pozsony városának apáca-pályai nagy templomában. A dunáninneni kerületnek újon választott felügyelőjét, megyénk egyik legkitűnőbb fiát, Laszkáry Gyulát igatták be. Gyönyörűséggel telt el az ember lelke, mikor ott látta városunk, megyénk, a kerület és az egész egyetemes egyház kitűnőseit díszelni.

Ott voltak: Baltik Frigyes püspök, Prónay Dező báró, Láng Lajos és Pulszky Ágost államtitkár. Emelte az ünnepséget az a megható körülmény, hogy megyénk egyik legderékabb fia, az igazi szíttya magyar, fáradságával szinte meghozta áldozatát, mivel aggkora dacára is igyekezett leróni tisztelétét: Ivánka Zsigmond. Ott voltak még: Kosztolányi Árpád, Radó Kálmán v. b. t. tanácsos és Pozsony városának és ev. egyházának több nevezetessége: Samariay Emil dr., Schulte György dr., Pongrácz György, br. Buttler Ervin, Laszkáry Pál, Ivánka Odón, Veres Ernő, Fröhlich Frigyes, Wladár Miksa és mások díszmagyarban.

Az ünnepség, melyre a pozsonyi hívek is nagy számmal gyűlekeztek be, istentisztelettel kezdődött. A funkcióit Haendel Vilmos főesperes végezte. Utána Baltik püspök, miután elnök-társával felkérte a barsi esperességi felügyelőt, Kosztolányi Árpádot, megnyitotta az értekezletet. Jegyzőkönyv választottak: Laszkáry Pál, Buttler Ervin báró, Haendel Vilmos és az egyházak részéről egy lelkész, a kik összeszedték a kerületi gyűlésre szóló megbízó leveleket. Haendel olvasta föl a ker. felügyelő megválasztásáról szóló jegyzőkönyvet, a melyből kitűnt, hogy 45 egyházközség nem szavazott, sőt a csorbai egyház-község egyenes tiltakozással jelentette be a megválasztás ellen, mert ismerte el törvényesnek azt a ker. gyűlést, mely a felügyelői állás betöltéséről intézkedett.

Miután Baltik püspök, mint elnök, megválasztottak jelentette ki Laszkáryt, a jelen voltak lelkész éljenése mellett: egy küldöttséget kért föl, a mely hívja meg az új felügyelőt a gyűlésbe.

A küldöttség tagjai: Láng Lajos élen Pulszky Ágost, Radó Kálmán, báró Buttler Ervin, Pongrácz György, Sztranyavszky Géza; lelkészek közül: Tratyánszky Ferencz, Wladár Miksa stb., a kiknek díszes körében Laszkáry megjelenévé, nagy

lelkedességgel fogadták. Aztán az oltár elé állt, a hol Baltik püspök várta, két pappal oldalán. A püspök a hely és az ünnep fontosságához méltó beszédet intézett az új felügyelőhöz, imádkozott. Ezután Haendel főesperes olvasása után Laszkáry letette az esküt. Baltiktól átvevén a pécsetet, elmondotta gyönyörű programbeszédét, melyet itt egész terjedelmében közlünk:

Tisztelt Kerületi Gyűlés!

A mily mélyen megrázt a bizalom, melylyel engem a dráninneni egyházkerület felügyelőjévé megválasztottak, ép oly mélyen érzem ez állás súlyát s a feladat nehézségeit, mely főleg ebben a kerületben e szép és megtisztelő állással jár.

Tudom én azt, hogy e bizalom, e megtiszteltetés nem az egyént érte, de érte az irányt, melyet közel harmincz éves működésem alatt az egyház terén mindenkor követtem s melyet ezentúl is a tágabb működési körben lelkem egész erejével s minden tétovázás nélkül követni fogok.

Ez irány a tiszta egyházi szellem fenntartása és fejlesztése, megóvása attól, hogy az egyházi élet más mellékkezelőkre használtsák fel, — megakadályozása annak, hogy az egyház köpönyege alatt az állam integritása édes hazánk belbékéje vagy ebben a magyar nemzet hegemóniája ellen igatás folytattatik.

Fenntartása csorbítottanul egyház-alkotmányunknak, autonómiánknak, melynél én sebb, szabadabb s szélesebb alapokra fektetett egyházalkotmányt nem ismerek, de mely csak úgy állhat fenn, ha az állam törvényeit tisztelgetben tartja s kiküszöböl az egyházi életből minden, oly mozgalmat, mi ez ellen irányul.

És itt önközz fordulok egyházamnak világi tagjai, ne hanyagoljuk el ezt a tért, vegyünk részt mindnyájan az egyház kormányzatában a mi autonómiánk a világi elemnek ép oly befolyást enged az egyház ügyeinek intézésében, mint az egyháznak és a számadokon keresztül fejlődött ilyenén, mert akkor, midőn egyházunk a hatalom által oldottatott, tehetősebb, hatalmasabb fainak oltalmába menekül és ezen fiai megtették kötelességüket, vagyunk, sőt életük veszélyeztetésével oltalmazták meg egyházukat, természetes, hogy az így teljesített kötelességek jogokat vontak maguk után, s én kérve kérem önöket, éljenek ezen jogokkal, teljesítsék apáinktól örökölt kötelességeiket egyházunk iránt, mert legyenek róla meggyőződve, hogy ha elhagyják a tért, ha jogaikkal nem élnek, akkor azokkal mások fognak élni, s talán sokszor visszaélni. — Ha önök nem hagynak el, ha önök támogatnak, akkor én erős leszek a működésemmel megleszen súly, de ha önök elhagynak, úgy leszek mint, a vesszőkötég, mely

összekötve eltörhetlen, de egyenként erős nem lehet.

Nehéz időknél nézünk elébe mélyen tisztelt kerületi gyűlés, főleg ebben a kerületben, mely különböző elemekből, több kerület alkotászeiből alakítottat meg, hol nincs meg az összetartozásnak érzése s ennek ápolását egyik legfőbb feladatunknak tekintend, egyenlő mértékben óhajtom szolgálni jövőre a kerület minden egyes részének érdekét, — addig, míg egy esperességi felügyelője voltam, lehetett bennem porticularizmus, de amint a kerület felügyelőjévé választottak, megszűnt az s úgy fogom gondozni még azon esperességi vagy egyházak érdekét is, melyek velünk ellentétes állást foglalnak el az újonnan alkotott kerületben mint azokat, melyek velünk mindig egy úton jártak, s egyházi működésem legszébb napja lesz, ha őket velünk együtt érezve, velünk egyházunk javára együtt működve fogom itt körünkben látni.

Nem kicsinylen én a veszélyeket, melyeknek elébe nézünk most, midőn az újonnan alkotott egyházi törvények léptetnek életbe, melyek valljuk meg az igazat, egyházunkra nagy megpróbáltatásokat vonnak magok után, — és mi még sem zárkozhatunk el ezek elől, még sem foglalhatunk el velők szemben ellenséges állást, mert nekünk protestánsoknak egyik létjogunk, hogy minden szabadelvű eszmének előharcosai vagyunk, a mi hivatásunk elől vinni a haladás és felvilágosodottság zászlaját s nekem szent meggyőződés, hogy valamint apáink fentartották az üldözés napjaiban egyházunkat, úgy azoknak fiai is kivezérlik az evangéliumot az újabb kor ferde tanai, vallástalansága és közönye sivar mezéből.

Ép ezért kiváló gondot kell fordítanunk iskolánk fenntartására, azoknak fejlesztésére, hogy ott egyházas érződ, hazafor és fentölt szellemű nemzedéket neveljünk, hogy a mint már más alkalommal is említettem e helyen, — meggyőzőnk az államot a felől, hogy nálunk e hazának odadobbb, hibebb fiai nincsenek, kik nagy áldozatokkal teljesítik kulturális missziójukat s ha ezt tettük, mindenkor számíthatunk az állam jóakarására és támogatására.

Sok itt a teendő mélyen tisztelt kerületi gyűlés, melyet ellátni, sok a baj, melyet orvosolni kell, de isten segítségével, számolva az önök támogatására, majd csak megküzdünk velők és itt fogadják abbéli ünnepélyes ígéreteket, hogy összes tehetségemet, legjobb erőmet a szélesebb hatáskörben is egyházam és egyházkerületem szolgálatának szenteltem s legyenek arról meggyőződve, hogy mihielyt azt látnám hogy önök támogatásukat megvonják tőlem, vagy hogy erőm fogyatéka vagy korom előladottsága miatt nem vagyok képes kötelességemnek eleget tenni vagy működésem tovább

TÁRCZA.

Üdvözlés.

Nagyapja Laszkáry Gyula úr, dunáninneni evang. felügyelői hivatalába való beiktatási ünnepélyre 1895. júl. 2.

Le a kalappal ma, a *Szeretot* beszél,
A buzgó Nógrád nagy, dicső, jó harcra kél.
Szeretett vezérét küldi a csatába,
Kibontva a zászló, nem lobog hiába...
Az az ő szent célja, hogy a *vallás és hon*
Bőszakosorában boldogan viruljon...
Isten látja lelkét, hogy csakis jót akar:
GYÖZDÖN A JÓ SZELLEME S SZIVÜNK LEGYEN

Ujra éléd jó Hont, ki szülte hű *Frigyes*:
Lelkesül érte Bars és nem ijeszti est...
Azt, ki Nógrádnak az *első* püspököt hozza,
Uj század köszöntse, nevét aranyozza!
Róza és pefelejts, pálmá így beszéljen:
LASZKÁRY GYULA ÚR éljen! soká éljen!!
Melozér Gyula.

Jeruzsálemi út.

A helyb. főbírói jegyzetel nyomán látni: Dörfelc Jend.

Ki ne érezte volna az emberi fejlődés, az emberi elme hatalmas felszabadulásának grandiózus hatását? Az emberi erő magasztos vívmányainak szemlélése alatt, kinek szíve ne dobogott volna hangosabban? A lélek mintha

szárnyakat kapna, az emberiséget egész haladásával magába vonzza, s úgyszólván az egész univerzumot átérezük.

Ez a lüktető, pezsgő, előretörtető *élet* benyomása — Jeruzsálem romjai, dülő falai, kopár virányai, szárnyakat nem adnak, lelkünkbe a halál vonul örök mysticismusával, megfellelhetlen céljaival, a minden törekvést elfojtó magasabb lény költözik lelkünkbe, képzetünk röppentyűi erőltlenül hullnak le, a lélek magába száll.

Ez a *halál* majestatsa.

A suzi csatorna megnyitása alkalmával, ő Felsége Jeruzsálemet is meglátogatta. Látogatása összecsesített a zsidó nemzet pusztulásának szomorú évfordulójával Aw. 9-ével. Nyugalomra tért a felséges úr s álmát ezer szívfacsaró jaj-hang zavarta meg. Salamon templomának dülő romjaihoz gyűlt olyankor agg s csecsemő, odasírták könyveket fehérhaju, megtört aggasztanak s viruló aranyhaju hajadonok. A zsidók most gyászolják templomuk pusztulását. mondó a hadsereg. A nemes uralkodó fölkel ágából, felültözött s a gyász helyére ellátogatott. Egy kevésbé érző szív is megrendült volna a szomorú látványon. Nem a nyomor kétségbeesett hangjai voltak azok, nem az anyagi inség eltorzult vonásait látta a könyező szemek alatt látott egy bíráskodótól, hivatásától megfosztott népet, mely hitének ékes szülő kifejezését, erkölcsének megtestesült történetét veszítette el. A hangulatot, mely ő Felsége keblét elárasztotta, eléggé fejezem ki, ha azt mondom, hogy saruit levette, a szent falat megcsókolva, maga is a gyászolók közé ült s egy fenkölt sziv igaz hangján mondá: „Ha a zsidók tudnák mit veszítettek Jeruzsálemben!”

Jeruzsálem dicső múltját csak az írja le, ki rokonságot érez magában ama lelkekkel, melyek e multat megcsináltak. Az érzések egész légója, küzd kifejezésért, elfelejtjük környezetünket, az anyagi világot, levegő helyett áhítatot lehelünk, napsugár helyett könyeket szivunk. A saját impressióim nyomán írom ezt. Hét év óta nem látott imádomt özvegy édesanyámat mentem meglátogatni, s én a vallási kegyeletet, meg tudtam különböztetni a fiai kegyelettől. Furcsán hangzik, de mintha könyveimen megismerem volna — ez a viszontlátás örömkönye, ez az áhítat adója. Szinte érzi az ember az áhítat szagát, rég főlészáradtak már a nemes márttyrok ömlött véreppjei, de a lelkükből kiszállt fohász mintha még mindig ott röpdösne fejük felett. Ünkenytelenül meglassul az ember lépése, ha a szont földet tapossa, ki tudná megmondani: mennyi könyecseppet szívott be a kemény szikla, mely a sötét szűk utcákat burkolja? Az orosz zarándok, nem áll lábair Jeruzsálemben, térdien másza meg az utat. Csodálatos vonalmat érez az ember ezekre a könyöktől ázott kövekre borulni s lelkét ama magas lény előtt kiönteni, ki oly nagy az alkotásban, s oly félelmetes a pusztításban. A lélek emelkedik, a magasha röpi s a térd a földre konyul.

nem lehet e kerületnek hasznára, abban a perczen megvárlnék e díszes állástól, hogy helyet adjak nálam erősebb, fiatalabb vagy hivatottabb válnaknak.

Es most szívesen üdvözlölvén önöket, isten szent nevében lássunk a munkához.

Laszkárynak szépen, nemes egyszerűséggel és lendülettel előadott beszéde közbe-közbe-törő helyesléssel, rendkívüli hatást tett az egész gyülekezetre.

E beszédre aztán Láng Lajos hasonlóképp egy remek beszéddel felelt. Laszkáry beszédének egyes tételeit idéavén, mintegy megaranyozta azokat, igazat adván neki mindenben.

Nem tudja ugyanis eléggé helyeselni, hogy a felügyelőség egyik fontos feladata, hogy a protestans szellem fejlesztessék, mert nemcsak az egyház, hanem a haza és társadalom érdekében áll, hogy a transcendentalis fogalmak: hit, élet, halál, föltámadás, — szóval a lét nagy problémái az egyházból átmenjenek az életbe, közelebb hozzák egymáshoz az egyházat és társadalmat, és kisebbitse az azt az űrt, a mely a társadalmi osztályok között szokott tátongani. Csak az az egyház, csak az a társadalom, csak az a nemzet lehet nagy és hatalmas, a hol e szellemi processzus már folyik, vagy legalább megkezdődött. Példárá Anglia, a hol oly erős a nemzet, oly hatalmas a hitélet.

Igazat ad Laszkárynak abban is, hogy hazánkban a protestans szellem nem lehet más, mint magyar nemzeti szellem. Mert nem az a nemzeti fogalom, a mely elválaszt, hanem a mi összeforraszt.

Felhívja figyelmét a lelkesek és tanítók álláspontára.

Az iskolákra vonatkozólag pedig nem tartja szerencsétlenségnek, hogy az állam átveszi a felekezeti iskolákat. Mert nemcsak az a feladat, hogy az iskolák felekezetiességét megőrizzük, hanem az is, hogy hátra ne maradjunk, és hogy az állami iskolákkal egy színvonalon legyünk.

Biztosítja továbbá az új felügyelőt, hogy a bizalom nemcsak azok részéről nyilvánul, kik őt megválasztották, hanem mindenki részéről. Mert ott van igazi szabadság, a hol a többség szellemét követik. Ezt követeli a szabadság szelleme. A hol ez a szellem nem érvényesül, ott még éretlenség uralkodik.

Helyesli továbbá Laszkárynak azt a kijelentését, hogy ma is nagy veszedelem fenyegetik az egyházat.

A multban támadások érték az egyházat. Ma is érik. De nem kívül, hanem *belül*. S e támadásokkal szemben három bölcseségre figyelmeztet: Légy okos, mint a kigyó, szelíd mint a galamb, erős, mint a kőszikla!

Végül áldást kíván az új felügyelő munkájára. A beszédet zúgó lelkesedéssel fogadták.

Ezután Prónay Dezső báró, egyetemes felügyelő üdvözölte beszédében Laszkáryt. A ker. felügye-

gyelőnek két kellékét emelvén ki: *tapasztalat és áldozatkészség*. Laszkáry fölismerie, hogy o kettőre van szüksége. Mert csak az ismeri az egyházak, illetőleg a kerület ügyét-baját, a ki a kis egyházról ismeri, a ki tehát a felügyelőséget kis egyházban kezdte.

A mi pedig az áldozatot illeti, tudja, hogy az új felügyelő áldozott a multban, s áldozni fog a jövőben is.

Beszélték még: Radó Kálmán, ki a Dunántúli kerület, és Raab Károly barsi senior, ki a lelkesek nevében üdvözölte Laszkáryt.

Az ünnepély véget értvén, az intézeti nagy könyvtárteremben tisztelgetek a papok, a theologia és a lyceum tanárai. Legmeghatóbb volt a nógrádi esperesség tisztelgetése, Pulszky Ágost élén. Az esperesség nehéz búcsúja volt ez az új kerületi felügyelőtől.

Az ünnepélyes actus után délután 2 órakor banketre gyülekeztek a „Magyar Király” fogadóban. Először is Laszkáry köszöntötte a királyt, majd később Prónayt éltette. E közben fölolvasták az üdvözlő táviratokat, a miket Vlassics közoktatásiügyi miniszter, Zsilinszky államtitkár, Szentágh Pál, Fabinyi Teofil bányakerületi felügyelő, Zelenka püspök, gróf Degenfeld Lajos főispán. Városunkból: Scitovszky János, a Takarékpénztár és többen mások intéztek Laszkáryhoz. Toasztot mondtak még: Radó Kálmán, ki a liberális kormányt és kultuszminiszterét, Prónay, ki a hazafias Baltik püspököt és Pulszky, ki a liberális Eszterházy István grófot éltette. Az egyre emelkedő hangulat és jó kedv melegeben toasztoztak még Baltik, Láng, Schulpe György, Prém József és mások.

A fényes banket díszes társasága emelkedett hangulatban oszlott szét.

Válasz tisztelendő Kovács Gyula ev. lelkész urnak.

Mielőtt a mult számbeli közár-kérdésre rátérnék, engedje meg tisztelendő úr, hogy egy régi, nem adomáról, de valósággal megtörtént tényről tegyek itt említést, mely abból állt, hogy a negyvenes évek első felében, Kossuth Lajos, még életben lévő sokak tudomására Pesten a Széputczában lévén szállva, a hol a liberális „Pesti Hírlap”-ot is szerkesztette, ugyancsak az utczában, vagy legalább ehhez nagyon közel, lakott egy tulconservativclerikális lapnak a szerkesztője H—dy úr is; e miután a fnekestől külön pólusokon álló két szerkesztő egymás iránt, természetesen, nem épen nagy rokonszenvvel viseltetett, biz az megtörtént, hogy kivált az utóbbi lapnak, habár polgári jellemére nézve különben kifogástalan szerkesztője, jobb argumentum hiányában, ugyancsak mérges cikkeket eresztett meg a liberális lap szerkesztője ellen, a mikben őtet mindenféle czimkékkel és vádakkal elhalmozta, csak épen egyet tagadt meg tőle, azt t. i., hogy K. L. talán józaváló hazafi ember is lehetne. Kitént ezen invectivák sorában egy Hontmegyéből V. L. aláírással ellátva beküldött, még a többinél is mérgesebb cikk, mely egyenesen K. L. állítólagos „fiatalkori bűneit” sorolván el, a többi közt mint egyik főkihágást azt is szemére vetelte, hogy a szemlényegyei egykori fiatal tisztviselő az ő hivatalos ügyeinek szentelni kellett idejét kártyázással való foglalkozásra is vesztegette. De miután ez a szörnyű vád K. L. megküldésére elégségesnek nem látszott, a boldogtalan cikkíró jónak látta egy füst alatt K-nak még azt a nagy bűnét is nyilvánosságra hozni, hogy ő (Kossuth) a már előbb (838-ban) elhunyt kalvinista Kőlcsey Ferenczcel, a kit H—y úr szintén a felforgatók közé számított) szorosabb ismeretség és politikai nézetegységben leledzett volna. Eddig a cikk; a melyre Kossuth, a saját lapjában azt felelte, hogy: becsmeri, miszerint fiatal korában idejének egy részét hasznosabba is fordíthatta volna, de megnyugtathatja a vádat emelő urat, hogy már évek óta lemondván mindenféle kártyajátékról, most idejét, a mint e sorokból is látható, úgymond, mind magára, mind főleg a hazára nézve, hasznosabban igyekszik értékesíteni. A mi pedig a dicő Kőlcseynek a haza bálás kegyeletében élő emlékének oly durrván lett megtámadását illeti, erre K. azt mondá, „az olyan lap, a mely ilyen szentségtörést elkövetni képes, az *semmit*, *sőt, ha van valami kevesebb a semminél*, úgy az. (Kossuth saját szavai.) Bocsnatott kérék, hogy ezen a „közár” szó megfőjtéséhez bizony nem tartozó tárgyat, régi személyes visszaemlé-

kezésem alapján, — az újabb nemzedék tudomásul, bátor vagyok még azzal megtoldani, hogy: midőn így a „szellemi kapacitáció a conservativ lapnak csőtörtősköt mondott, K. L. és családja egy jó darab ideig reggelenként azt a rájok nézve bizonynyal nem örvendő tapasztaletet tövők, hogy lakásuknak utczafelöli ablakai alatt nem ugyan egy akkor még ismeretlen dynamit-bombát, de egy ennél sokkal praktikusabb és ártalmatlanabb jelűt találtak a szivélyes jókívánszatnak, a mely éjjelenként a falhoz csapott s hamisítatlan fekete tintanedvvel megtöltött öblös üveg tartalmának szétfolyó ingyen-decoratiójában nyilatkozik. Tudva van az is, hogy miután Kossuthnak sikerült a szivélyes üdvözlések gentilis auctoritát egyszer, még pedig a mint hallatszott, a a szerkesztő úr személyében tetten kapva elfogadnia, ennek folytán írta meg Kossuth azt az országzserte nagy sensatiót keltett híres cikkét, „Egy éji madár hurokra került”.

De mert már igazán félek, hogy tisztelendő úr türelmét veszítve, fog felkiáltani az egyszeri kisvárosi publikummal: „Hát hiszen jó és bölcs dolog minden, de *lássuk már a medvét*. Ez a medve pedig itt a *Kozár* szónak az őt megilletethető jogába való visszahelyezése; a mire én most is csak azt mondok, a mit június 18-iki cikkem végén mondtam, hogy:

„Grammatici certant, at adhuc sub iudice lis est”.

Tudnék erre egy jó adomát is; de tekintve, hogy a mostani fiatalság az emberek életkorát onnan is megszokta itélni, ha valaki már adomázni szeret; nehogy ezen hátrányos megítélésre magam ellen okot adjak, kijelentem, hogy én még nem érzem magamat azon stádiumban lenni, azért is elhallgatom itt azon egykori német Beamter úr concilians bírói eljárását, a ki nemcsak mindkét perlekődő ellenfélnek adott azon egy ügyben igazat, de midőn a feleséges figyelmeztette, hogy mind a kettőnek nem lehet egyzserte igaza, ennek is igazat adott, mondván: „mein Schatz du hast auch Recht”.

Vége, hogy a medvéből mégis csak lássunk valamit s hogy igazoljam (természetesen a nélkül, hogy magamat a nagy Kossuthot csak leg-távolabbról is hasonlítani akarhatnám), miszerint egyetlen sárosmegyei tót szó, mégha az valóságos jó gombát jelentene is, — egy és nép történeti fontos moxzanatára nézve semmiféle támpontul nem szolgálhat; sőt zavart okozván, csak ronthat a dolgon; mert még az idegen nemzetek nyelvében is van sok olyan szó, a melyek kifejtése egymással teljesen azonos, anélkül, hogy jelentésük legkevésbé is összeegyezne, így például a francia ezeket a szavakat l'eau, haut, chaud, seau, azaz víz, magas, meleg, pecsét) egészen magyarosan ejti ki, ló, hó, só, szó, — pedig a mint láttuk, ezek a szók a francziák nyelvén egészen mást jelentenek.

Pajor István.

Tót lapszemle. Az állami anyakönyvek életbeléptetése alkalmából a turóczi-szent-mártoni Národnie Noviny (73. VI. 25.) a következőképen lamentál:

Közeledünk a pokolhoz. Még Tisza Kálmán megvédte a tót anyakönyv jogát a szolgabíró, sőt az egyetemes konvent ellenében is, de most már mindennek vége! Bennünket, nem magyar nemzetiségeket, kidobnak írott és konszuetudinárius jogunk utolsó várfalai köztől. Lehetetlen, hogy ez jó politika legyen, hogy ez jó magyar politika legyen. Talál-e abban garanciát a magyar nemzet, ha a magyar állam nagy többségét ütlegeti és fojtogatja? Nem, az a biztos veszedelem és romlás politikája. Új csatornákat nyitnak meg, a melyek reánk zúdítják a szekatúrák, a nemzetiségi elnyomás és megaláztatás förtelmes vizét. De mi minden furfangot tölölünk. Az összes anyakönyvek megmagyarosításával még nem magyarosítottak meg az egészséges, erős, becsületes nemzetiségeket!

A szociális kérdéssről itt hosszabb cikksorozatot (69. 72. 74. sz.) a budapesti Slovenské Noviny, melyben különösen arról elmélkedik, hogy miként lehetne a munkás-osztály helyzetét javítani. A cikkíró sürgeti a munkásközvetítés intézményét budapesti székhellyel, munkásházak építtetését, a munkásoknak azon időre való biztosítását, a mikor kereset nélkül vannak s e részben a budapesti szedők hasonló célú intézménye prosperálására hivatkozik.

Hasonlóképen sürgeti a földbirtok bérbeadásánál a kis bérleltrendezés elbepótlását s elismeréssel adozik Wlassics miniszternek, ki ez irányban megvette a kezdő lépéseket. Felhívja az államot a kellő reformok megtételére, a munkásokat pedig arra, hogy ne hallgassanak a nagyszájú szocialista vezérekre, a kik azt prédikálják, hogy a szocialis kérdést erőszakkal, lazadásokkal és rendzavarásokkal kell megfejteni, mert az nem igaz. A cikk befejező részében ez áll: Minden életbevágó reform csak úgy vihető keresztül, ha az a két érdekelt fél beleegyezése mellett történik. Erről tanuságot tesznek a negyvenes évek, a mikor az országgyűlés, tehát az érdekelt felek testülete, maga mondta ki a nagy szót: a jobbágyság eltörlését. Ez okból a szocialisták tartásuk magukat ahhoz, hogy: „Többet észszel, mint erővel!”

„Páriak.” A néppárttól lapja, a budapesti Keresztény (25. sz.) folytatja ismert hangu leveleit és cikkeket a szabadelvű párt s a szabadelvű intézmények ellen. Az utolsó számában közölt vezércikkéből mutatványul közöljük a következőket:

„Ha mi (katholikusok) új életre nem ébredünk, ha mindig és mindenütt, a közéletben is erős katolikussággal meg nem állunk, ha mi arra fogunk nézni, hogy mit mondanak ahhoz a mi ellenségeink: a zsidók és liberálisok, és nem arra, hogy mit tanít a mi egyházunk, a katolikus egyház, úgy lassanként teljesen az indiai páriák sorsára jutunk. Mindenben visszavetnek bennünket, mindenben elkerülnek, állandóan eltávolítanak, kigúnyolnak és kinevetnek bennünket. Szegény az, a mit ellenünk elkövetnek. De magunk vagyunk annak az okai. Azt hiszik, t. olvasók, hogy mernének egyházzal úgy bánni, mernének egy pápai küldöttet oly nyersen megsérteni, mernének katolikus írókat börtönre vetni, ha mi oly nyomorultul közönyösek, oly megtespedtek nem volnánk? Soha sem. De hát ismernek már bennünket, ismerik semmisségünket, érzéketlenségünket és ezért bátran megrugdal bennünket minden szamárra.”

(Losoncai hírek.)

Losoncz, 1895. július 6.

Megirtam volt, nagyszerűen fogadta közönségünk Blahánét. Más nem is lehetett várni tőlünk. De lelkesedésünk csakhamar lelohadt; mert a nagy művésztől előadásról az a nagy sokaság teljesen elmaradt. Kárhözlatom-e ezen részvétlenség miatt magunkat vagy mit mondjak? Nem bocsátkozom találgatásokba. Egyszerre és határozottan állítom, hogy a színház üres padjairól maga a színházalatti igazgató okolkodó, a ki hallatlan drágára emelte a helyárakat. Midőn a karzatjegy 1 frtra lett megalapítva, ebből következtethető a többi ülőhelyek árának magassága. Bosszankodás és harag töltött el bennünket és zsákmányoló eljárás felett s bosszankodásunkat az előadásról való elmaradásban tanúsítottuk. És ezen méltatlan társulatnak engedte át városunk a felépült színház megnyitásának kitűnő alkalmát az előadásokra. Nem lehetne-e ezen ígéretet a méltánytalanság ezen alapján jogosan visszavonni? Bizony no! restelljük, hogy Blaháné vendégzereplésekor kellett-e ezudarságnak megessnie.

Péter-Pál-ünnep délutánján tartott meg az iparos tanonczok iskolájának zárünnepélye, mely a Hymnus elzengésével kezdődött. Ez után a felügyelő bizottság elnöke Búsak Ádám tartotta a tanári kar és a felügyelő bizottság jelenlétében a 157 iparos tanonczczal szemben az egész évre vonatkozó előki beszédet. Ezt követte az osztályzatok felolvasása és a jobb tanulók részére a jutalmak kiosztása. E jutalmak postatakarékpénztári jegyekből, ifjúsági könyvekből, dícsérő okmányokból állottak. Majd az igazgató Zelenka János intézett egy igen tanulságos beszédet, melyre a „Szózat” elzengése következett, a határozás ünnep véget ért.

Vasárnap délelőtt 11 órátkor a felső nógrádi közművelődési egyesület évi közgyűlése folyt le, melyen vármegyénk közkezdveltségű főjegyzője Tihanyi Ferencz úr is részt vett. E közgyűlés tárgyát a múlt évi számadások, a költségvetés és a tanítók között kiosztott jutalmak elősorolása képezte.

A múlt hét nevezetesebb halottja Keller Jenőné sz. Szarvasy Jolán volt, aki igen fiatalon;

21 éves korban tüdővész következtében hagyta kora özvegyre férjét. Általános részvét kísérté sirjába az elhunytat.

Tanügy.

Évzáró ünnepély. A b.-gyarmati polgári fő- és leányiskola zárünnepélye Péter-Pál napján jun. 29-én megható szép ünnepélyszel ment végbe. Meg kell jegyeznünk, hogy a majdnem két hétig tartott szigorlatok eredménye, különösen a leányosztályokban, a várakozásnak megfelelt. Az ünnepélyt a leányosztályok által előkelő Hymnussal kezdték meg, majd Tomesó Nándor, az iskola ügybuzgó derék igazgatója, intőzött beszédet a növendékekhez s előterjesztette a tanulók érdemsorozatát. Végül Horváth Danó iskolaszéki elnök kiosztotta a Bozó-, Kohn- és Weisz-féle ösztöndíjakat a egyéb jutalmakat s a tanévét hazafias szellemről áthatott buzdító beszéddel fejezte be.

A vármegyei ált. tanítótestület évi rendes közgyűlése a hó 4-én tartá meg S.-Tarjánban. A tanügy iránt melegen érdeklődő város a tantestület tagjait, a kir. tanfelügyelőt és a tanügy barátait tüntetéssel és a legnagyobb vendégszeretettel fogadta és látta el. A közgyűlés gyakorlati előadásokkal d.-u. 1 óráig tartott. Ezt követte a társasébd, melyen közel 80-an vettek részt. D.-u. megtekintették az aczél-, szög- és cognac-gyárakat, este 8 órakor a társulati zenekar sik-rúlt hangversenyt adott, melyet kedélyes táncmulatság követett, melyen a négyeseket 34 pár táncolta. Másnap reggeli 9 órakor kirándultak a fogaske-rekú vasúti kocsiában Salgó és Somoskó várára, hol d.-u. 1 órakor 50 terítékű fényes ébéd várakozott a kirándulókra. — A gyűlés lefolyásáról lapunk jövő számában hozunk részletes tudósítást.

Hírek és különfélek

Lapunk július 1-től alakot változtat; ezentul ebben a formában fog megjelenni, nemcsak azért, mert ez a forma tetszősebb és az olvasónak kényelmesebb, hanem azért is, mert az eddiginél sokkal többet nyújt. Ezzel is azt a célt óhajtuk elérni, hogy lapunk minél tartalmasabb és változatosabb legyen. Ez alkalommal felkérjük a t. közönséget, hogy méltányolva törekvéseinket, lapunkat az eddiginél nagyobb támogatásban részesíteni sziveskedjék.

Gróf Zichy Ferencz senior, kir. főtárnokmester, kinek itt időszéről lapunk múlt számában írtunk, július 3-án a reggeli vonattal Budapestre utazott. — Gróf Degenfeld Lajos e hó 3-án a székvárosba érkezett s csak holnap utazik el. Elnökök a ma tartandó Muziumi ülésen. — Szontagh Pál titkos tanácsos július 2-án a székvárosban volt a néhány órát barátai társaságában töltött. — Ugyan e napon Nagy Iván is körünkben időzött. — Pulszky Ágost 4-én székvárosunkon át Szécsénybe utazott. — Berczelly Jenő kassai kir. táblai elnök 15-én Berczélre fog érkezni s a szünetet ott tölti. — Pulszky Gusztáv pénteken Zarányba utazott választói körébe. Ugy halljuk: hogy ott beszámoló beszédet fog tartani.

Kinevezések. Benitzky Mihály barátunkat a pénzügyminiszter pénzügyi tanácsossá léptette elő. — Köllő György adóhivatali állami végrehajtó a kaposvári pénzügyigazgatósághoz fogalmazóvá nevezetett ki.

Áthelyezés. Az igazságügyi miniszter br. Neu Lajos kassai kir. táblai és Pálffy Nándor b.-gyarmati kir. törvényszéki irodatisztek kölcsönösen áthelyeztettek.

Eljegyzés. Algóver Lajos, az itteni vasut egyik tisztviselője e napokban jegyezte el Raffay Zsófia kisasszonyt, öz. König Adolfné nevelő leányát.

Eljegyzés. Berczeller Vilmosné kedves leányát: Juliska kisasszonyt f. évi július hó 2-án Spiegel Vilmos német-keresztúri, általánosban ismert bor-nagykereskedő eljegyezte.

A nógrádi ev. esperességi közgyűléséről, mely Losonczon jun. 27-én n. t. Svehla János főesperes és Laszkáry Gyula esperességi felügyelő (most már kerületi felügyelő) előklete alatt tartatott meg, vettük meg a következő tudósítást: Csütörtök reggeli 9 óra táján az ev.

templom nagy harangja szállalt meg s hívott a mellette levő templom belsőjébe, a gyűlés helyére. A harangszó elhangzása után a templom karzatán az egyházi énekhar zengett el egy mesteri alkotású egyházi himnusz. Ez után Svehla János főesperes mondott egy alkalmi imát. Majd Laszkáry Gyula úr, az egyházmegyének eddigi felügyelője szállalt meg, körülbelül ezeket mondván: Soha sem esett fájdalommasabban megnyitnom a gyűlést, mint ezen alkalommal. Nemcsak esperességünk egyik volt öszbajnokának, egyházkerületünk érdeműlt felügyelőjének legutóbbi gyűlésünk óta történt halálát kell jeleznem s ajánlanom, hogy érdemei jegyzőkönyvileg megörökíttessenek, hanem egy más fájdalom is tölti el keblemet és az a búcsú fájdalma. Én ugyanis, mint azt tudni kegyeskednek, hisz nagyrészt ezen egyházmegye s ebben levő barátaim bizalma folytán és támogatásával történt, a dunáninneni kerület felügyelői hivatalára emelttem. Bár teljes mértékben érzek e kitüntetéssel szemben érdemtelenséget, megválasztásomat egyházam parancsszavának tekintem, a mely engem köteleességszerű erő kifejtésre int. A válas, a nt. esperességtől való búcsú az, a mely bennem most a fájdalommal érzelmeket költi. E fájdalmat csak azon tudat mérsékli, hogy magasabb állásban nem szünök meg ezen egyházmegye fia, tagja, embere lenni. Ennek ügyeit a többi egyházmegyék ügyeivel karöltve előmozdítani leendő további működésem legfőbb törekvése. Azonban, hogy a magasabb állásban is képes lehessek az igényeknek megfelelni, kérelmem, hogy a nt. Egyházmegye ne vonja meg tőlem ezentulra sem támogatást jó akaratát, hisz csak az egyetértő akarat az, mely előbb vagy utóbb, de diadalt arat. Ajánlom magam további kegyükbe. A gyűlést ezennel megnyitottam jelenitem ki. Laszkáry nagy hatást keltő beszéde után felolvastattok a főesperes jelentése, melynek végén lemondását jelenté be. A derék férfiú lemondását, habár arra már elváltak készülve, fájdalommal vettük tudomásul. Azután a folyó adminisztratív, majd a tanügyi ügyek tárgyalattak le s jobbra aképen fogadtattak el, mint azokat az előterjesztettek javaslataiban hozták. A közgyűlés után társas ébéd volt a Vigadóban, hol szóva tették a főesperes és felügyelő utódjait is.

A Madách-emléktügyi bizottság Tihanyi Ferencz alispánbelyettes főjegyző előklete alatt, mint lapunk múlt számában jelezte, július 2-án ülést tartott, mely alkalommal bírálat alá vette a b.-gyarmati polgári iskola növendékei részéről beküldött pályaműveket. Az első 40 koronás díj Blázsek Károly VI. osztálybeli, a második 25 koronás díj Horváth Horác V. osztálybeli tanulónak lett odaítélve. „A királyvár B.-Gyarmat” című dolgozatokért. Minthogy pedig a losoncai főgymnasium tanári kara és az emléktügyi bizottság közt feuforgó ügy, mely még 1890-ben tetetett folyamatba, a nm. vallás- és közoktatásügyi min. által érdemileg elintézésre nincs s mindeztől a főgymnasium és a tanítóképző növendékei részéről dolgozatok nem érkeznek be s így a jelzett tanintézetek tanulói nem fejtethetnek ki irodalmi törekvéseiket és önhibájukon kívül nem részesülhetnek a jutalmazás kedvezményeiben; ennek az abnormis helyzetnek megszüntetése céljából felkéri a bizottság Nógrád vármegye alispánját, hogy a törvényhatóságnak 282/90. sz. határozatával Kovács Ferencz és társainak felebezését folytán felterjesztett ügynek mielőbbi elintézését a czimzett ministeriumnál sürgetse meg.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk, hogy a Nógrád vármegyei Muzium-Társulatnak mai napra kitűzött évi rendes közgyűlése, melyen Pintér Sándor ügyvéd s alapító tag felolvasása is a tárgyszorozaton van s melyre ép ez indokból mindazon művelt egyének, urak és hölgyek, kik bár a társulatnak nem tagjai, vendégül szívesen láttatnak, a vármegyeháza kis-terében délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Reményi Ede. New-Yorkból azt írják, hogy Reményi Ede, a világhírű magyar hegedűművész, most Amerikában rendez hangversenyeket. Reményi, a mint ismeretes, a budapesti Petőfi-szobor költségeinek nagyrésztét hegedűlő összevarázs nyirettjével, és most a New-Yorkban felállítandó Kossuth-szoborra nézve támadt hasonló szép eszméje. A nagy hegedűművész ugyanis a napokban látogatást tett a newyorki „Magyar Híradó” szerkesztőségében és a New-

Yorkban föllátható Kossuth-szobor költségeinek megszerzésére följajánlotta a hegedűjét olyan formán, hogy a Kossuth-szobornak engedje át hangversenyei jövedelmének egy részét.

Blaha Lujzát, a nemzet csalóagányát, Losoncon fényes fogadtatásban részesítették; de, mint a színházi referens írja, daczára annak a fényes fogadtatásnak, a színház félig sem telt meg. Ökét valóban mi sem tudjuk megmagyarázni, hacsak a helyi árk háromszoros felemelése nem hűtötte le a lelkesedést. A divát, mint értesülünk, nem alterálta a mellőzés, — bájosan és elragadólag játszott három darabban, aztán tovább utazott.

Épül az aszód — balassagyarmat — losonci vasut; ennek kézzelfogható jele, hogy az építést vezelő mérnöki hivatal irodáját Balassagyarmaton, mint központban, immár megnyitotta; az érdeklődők tehát bármiben is felvilágosításért oda fordulhatnak. Az iroda helyisége Balassagyarmaton a szügyi-utcában, Fehérkúti házban van.

A szécsényi önkéntes tűzoltó testület június 30-án d.-n. 2 órakor tartotta meg az első kivonulást Ruszinkó Antal főparancsnok jelenlétében 78 emberrel a város tulajdonát képező vásártéren. Itt Foglár Géza alparancsnok alapos szakismerettel a szivattyúk kezelésére oktatta a szivattyúk csapatát. Ez alatt Podhraczy Antal segédtséget a másik csapatot gyakoroltatta. Két óráig tartó farszói gyakorlat után Ruszinkó Antal főparancsnok a tiszti vezénylet és a csapat működése fölött teljes megelégedését nyilvánítván, a menetelés a vásártéri bódé felé irányított, a hol szám és díj nélküli jégbe hűtött pohársörök a főparancsnok, a tisztikar és a tűzoltó testület éltetésével kedélyesen elfogyaszthatak. Rövid pihenő után a csapat irány: „városháza” vezényszóval a városház udvarára vezényeltetett és „oszolj” vezényszóra mindenki teljes megelégedéssel édes otthonába távozott. Megjegyzendő, hogy a szécsényi önkéntes tűzoltó testület mai létszáma 120. Ezen váratlan jó siker egyedül Ruszinkó Antal főparancsnok közbejártásának és tapintatos eljárásának köszönhető.

Salgó-Tarjánból lapunk utolsó számának ártakor vették a tudósítást, hogy az ottani önk. tűzoltó-egylet június 25-én, az akkor hivatalos körútián éppen Salgó-Tarjánban időző alispán tiszteletére, névnapra alkalmból faklyás-zenét rendezett. Az alispán az órációt rendkívül szívesen fogadta.

Az országgyűlési képviselőválasztásra jogosultak 1895-ik évre kiigazított névjegyzékai a törvényhatóság központi választmányára által átvizsgálva immár kiadattak s. f. július hó 5-étől megyeszerte a város és nagy községek házainál, — illetve a körjegyzőségeknél 20 napi közszemlére kitétek. Most tehát alkalmuk és joguk van az érdekelt feleknek a jegyzékeket megtekinteni s úgy a saját személyükre, mint egyéb választókra vonatkozó netáni hiányok tekintetében 10 nap alatt (július 15-ig) felszólalást, tovább következő 10 nap alatt pedig a felszólalásokra észrevételeket adni be. Itt ugyan Nógrád vármegyében, — amint arról meggyőződést szerezünk, a névjegyzékek kiigazítása általában nagy lelkiismeretességgel, a törvény által előírt módon lett foganatosítva, s amiről némely nagy hírlapok mesélnek, mintha t. i. az ellenzéki érdeklődő polgárok czéltatosan mellőztettek volna, mitsem hallottunk, — mindazáltal nem árt az érdekelteknek betekinteni a jegyzékebe: vajjon nevéük és életkoruk helyesen lett-e bejegyezve; mert az e körül könnyen fölmerülhet hibákra vonatkozólag az előjárások az érdekeltektől nyert értesítés alapján tartoznak előterjesztést tenni. Ezt tehát jó, ha tudják t. olvasóink.

A törvényes kamattal leszállítása. Az 1895. XXXV. t.-cz. értelmében a *kikötés nélkül* járó kamat f. évi július hó 1-től fogva évi 5%-ban alapított meg. Eddig a tőke után, ha magasabb kamat kikötve nem volt, — 6% járt. (Ezen törvény egész terjedelmében közölve van a hivatalos „Budapesti Közlöny” f. évi június 21-iki 141. számában.)

Fertsek Gyula postafelügyelő A. N. L. múlt heti számában megjelent „mire való a gyűjtő szekrényeken az órajelzők” című cikkre a felszólamló tájékoztatása czélból megjegyzi, hogy a gyűjtő szekrényeken jelzett órák s a tényleges gyűjtés ideje közötti különbségről van tudomása mint mindenről, mi hivatalos ténylegesség keretében tartozik; s hogy a szekrények az ezeken jelzett idő előtt lesznek

mégis kiürítve ama körülménynek tulajdonítandó, hogy kiürítésüket csupán egy szolgá végzi s ez egy szolga egyszerre egy időt jut mind a tíz szekrényt, melyek a város területén szana-szejjel vannak kifüggesztve, ki nem ürít-heti, ehhez tíz szolga kellene s innét ered az, hogy egyes gyűjtő szekrények előbb lesznek kiürítve, nemcsak vidéki városokban, hanem még Budapesten is. Ha e rövid magyarázat nem volna elegendő, akár a felszólamló, akár más bárkinek tájékoztatására, szíveskedjék hozzá fordulni, ki mindenkor szívesen rendelkezésre áll felvilágosítással meggyőzni a dolog nem visszásgáról, de helyességéről.

Végül felhívja a t. közönség szíves figyelmét arra, hogy leveleit, melyeket a gyűjtő szekrények kiürítési ideje után továbbítani érdekében van, szíveskedjék a posta- és távirdaépületen alkalmazott levélsekre nyitni, mely közvetlen minden járatindítás előtt lesz kiürítve.

Bettkát sem láthatjuk többé, pedig nem halt meg, de Nyitra városába vitte őt június 4-én az előjáróság egyik kiküldött tagja, a végből, hogy illetőségi helyének, Nyitrának átadja. Ki volt Bettka? Azt persze csakis oly ember nem tudja, aki B.-Gyarmaton nem lakott, vagy csak bár rövid ideig is nem tartózkodott soha. Megmondjuk hát ezeknek is, hogy Bettka egyike volt a vármegyei székhely „különleges” alakjainak. Efféle alakok, mint általában minden nagyobb városban, úgy nálunk is akadnak, s ajnos, bővebben, sem mint talán kellene. Ily speciális alakok hálás tárgyat képeznek a genre-tárcsairónak, sőt a festőművészeknek is; de ezek ritkán élnek a jó alkalommal; mert azt gondolják (hibásan), hogy az efféle specialitás rajza kevésbé érdekelteti a nagy közönséget; vagy azt gondolják, hogy ráérnek még megörökíteni őket. E halogatás sokszor helyrehozhatatlanná válik. Így például helyi írónk elkétek halála előtt megrajzolni a „Lézer” alakját. Ez a Lézer (igazi nevén Reiner Lázár) az a nevezetes, szögletes álló 48-as pseudo honvéd volt, aki minden pénzesebb vidéki embert az ő bizarr külsejével, bő alamszina adásra tudott bírni, s ha tavaly még élt volna, kőtségszerű az összes városi rendőrök, detektívek és burg-zsándárok daczára oda furakodik ő Felsége a király kocsijához az ő veresépi őzfőjével, mint odafurakodott installációja alkalmával főispánunk virágos kocsijához is. S mily koldus volt Lézer! Valódi spanyol-magyar izraelita büszke koldus. Ótkarjzárás szivárnál ocsóbbat nem is szívott, pedig az égő szivar csutakot állandóan szájában láttuk. Amint mint mondom, ő már meghalt, én pedig róla utólagosan nekrológot közrebocsátani nem akarok. Nem tessék azt, Pollák Bettkával sem, aki, mint fennebb mondom, most hagyta el Balassa-Gyarmatot, az összes itteni gyermekökre, családokra és mindenféle érletlen nép pótolhatatlan veszteségére; mert hát kit fognak most már a keresztény temetésekkel, melyeknek Bettka nélkülözhetetlen alakja volt, szekiörre? Furcsa bolondja is volt ez a szegény Bettka a keresztény temetéseknek, mert izraelita léte, a világról sem mulasztott volna el évtizedek óta Balassa-Gyarmaton egyetlen keresztény temetést sem; s hogy kit és mikor fognak eltemetni, azt nála senki jobban nem tudta; mert ő azt mindig kiszámolta; a harangozóktól, papok- és kántoroktól kikunyorolta; s ha egyszer-mászor elutasították kérésével, akkor ő fogta magát és a szó szoros értelmében végig bógta az egész várost, mignem mégis ráakadt a kedves halottára. Ez volt az ő egyedüli szelid mániája; — no meg egy év óta, mióta t. i. elhalt itt az ő édes anyja, rokonainál pedig nem igen volt maradása, — azóta betenként kétszer-háromszor beállított a város-házára, kérvén, hogy küldjék őt haza Nyitrán lakó (gazdag) rokonaihoz. Csakhogy az illetőség hivatalos megállapítása — alispáni sürgetés daczára, csak lassan haladt előre; s minthogy a gyerek és egyéni e fajta nép közé is kiszivárgott, hogy Bettka Nyitrára akar menni, fél év óta utazszerte azzal bosszantották: „No, Bettka, nem megy Nyitrára!” És ő mégis elment. Vajjon megmarad-e ott, avagy visszabujdokol: hogy Balassa-Gyarmaton is gyönyörködjék az ő jellemzetesen fénylő, furcsa arcával a „Circumderunt me!” és a „Ments meg Uram minket az örök haláltól!” kezdődő halotti sz. hangzatok hallásán? Vajjon ki tudná ezt ma még megmondani. Elment-e tehát tollunk örökre, avagy feltámad még az élethez?!

„Mentor” ellátási vállalat. Fontos kérdést old meg e vállalat, a mikor az ezredéves országos kiállítás igazgatóságának pártfogása alatt műkö-

dését megkezdette. A lakáskérdés okozza minden a kiállításra felrándulóknak a legnagyobb gondot, mert nemcsak attól tart, hogy nem kap lakást, de fél a kiállítás tartama alatt azok drágaságától. E vállalat saját szállóhelyeit rendezi be és minden jelentkezőnek 7 napra már előre lefoglalja szobáját, jöjjön az a kiállítás tartama alatt bármikor is Budapestre. Az étkezési szelvények a főváros és a kiállítási terület több előkelő vendéglőiben bírnak érvénnyel, míg a közlekedés a lövönat és a villamos vasutal bármely vonalon teljesíthető. A vállalat ellátási könyvecskéi 7 napra szóló szoba, étkezés, közlekedés, kiállítás és szórakoztatási szelvényeket tartalmaznak. Azonkívül játszanak a kiállítási tombolán és egy hét napra szóló 2000 koronás baleset biztosítási bérceval bírnak. Egy könyvecske ára 42 forint, beszerezhető 1 ft heti, vagy 4 ft 20 kros havi lefizetés mellett már ma és az esztben, ha egy 6 ft 50-kros napi szelvényvel pótolva lesz, 2 személy által 4 napra bir érvénnyel. Nem csoda, ha az ország minden részéről már is oly nagy számban érkeznek a vállalathoz bejelentések, és így a közönség helyesen cselekedne, ha minél előbb jelentkeznék, miután a vállalat csak korlátozott számban fogad el előjegyzéseket.

Pályázat nyitlatik postamesteri állomásra tiszti szerződés mellett az a.-szegregovai III. oszt. postahivatalhoz. A pályázatok a budapesti posta- és távirdaigazgatósághoz július 19-ig adandók be.

Színészet.

A végével kezdem; mert a legutolsó előadás volt e hét színészetének legelsőbb rendű eseménye. Ugyanis Náday Ferencz, a budapesti nemzeti színház kitűnő művésze lépett fel mint vendég Goudinet: „A párisi” című vigjátékában. Daczára a felelőt helyfoglalásnak, a nézőtér megtelt, mert aki csak tehette, iparkodott jelen lenni, hogy abban a ritka műelőzetben részesülhessen.

A jó izlés tiltja meg, hogy Náday Brichauteau járó — mely a hírneves színész legjobb alakításai közé tartozik, — részletesen emlékezzem meg; a mi pedig a többi szereplőket illeti, hát bizony iparkodtak ők is, hogy a főszereplőt tárogassák, habár az nem mindig sikerült és az előadás itt-ott kissé vontatott volt, hiányzott belőle a francia könnyedség, a párisi levegő. Dicsőíróleg említjük fel Gyurman Alist, ki szerepeit mindenkor megtanulja és aki Geneviève szerepében is törekvő színésznek mutatkozott.

Náday még néhány kitűnő szerepében fel fog lépni és így egynéhány igen élvezetes színházi estékre van kilátásunk.

E hét műsora elég változatos volt, habár 1—2 darab ismétlése is lett. Előadattak pedig: egy boház, népszimű, operette és vigjáték a következő sorrendben: vasárnap 4 órakor „Szám az új honpolgár” és 8 órakor Lukácsy Sándor „Az asszony verve jó” című népsziműre; kedden L'Aronge „Doktor Bácsi (Dr. Claus)” című vigjátéka; szerdán „Nebántavirág” operette; csütörtökön Rátkay „Csillaghullás”-a és pénteken: Goudinet „A párisi” című vigjátéka.

Ezen előadások közül — a péntekit természetesen nem számítva hozzájuk — magasan kivált a kedden előadott „Doktor bácsi” még pedig az által, hogy abban Leórey adta Lubovszky kocsis szerepét.

Nem is sejtett tökélyrel, valóban pompás alakítást mutatott be — különösen remek volt a magolási jelenet — melyért osztatlan dicséretet érdemel s melylyel nem is fukarkodunk. Csak sajnáljuk, hogy a közönség obolusaival nem volt ilyen bőkezű és hogy részvételeme következtében Leóreynek, kinek ez jutalomjátéka volt, csakis az erkölcsi sikerrel kellett beérnie. Óhajtanók, hogy ezen előadás alkalmas időben ismételtessék, mert meg vagyunk győződve, hogy még azok közül is, kik már egyszer végig nézték, sokan újra meg fogják nézni az előadást; különösen, ha báró Földessy Béla szerepe másnak lesz kiosztva és ilyen mutatványoktól jövőben meg leszünk kímélve, mit a közönség joggal meg is követelhet. Még csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy Dorottyá személyesítőjének több mérnökletet ajánlunk; egyáltalán nem helyes a nőieség rovására túlságosan sötét színezést alkalmazni.

Rátkay „Csillaghullás” című poetikus népsziművében, mely mármásodszor adatott elő a társaság egy új tagja, névszerint Szalóczy Irén lépett fel Erzi szerepében és bevált; elég egyesen mozog és elég csinosan énekel, különösen a

„Kettőscsékén te meg én” refrénnel bíró duettért aratott partnerével, Leveivel együtt sűrű tapsokat.

Hervés pajkos operettjében a „Nebántvirág”-ban Denis szerepét ugyancsak újonnan szerződött tag: F. Hegyi Janka játszotta s különösen az éneke tetszett is.

Végül felemlítjük még, hogy Fekete József harmester is igen hasznavehető tagja a társulatnak.

D. Zs.

Gyászrovat.

Plachy József fülékjárású derék főszolgabírákat súlyos csapás érte. Nagyreményű joghallgató Kálmán fia, egyetlen gyermeke, hosszú sorvasztó betegség után a hó 2-án 21 éves korában befektetett fiatal életét a gyászsejt széles körökben mély részvétet keltett. A korán elhunyt ifjú temetése a hó 4-én ment végbe S.-Tárában, — hol a népszerű főszolgabíró mély gyászában mindnyájan osztoznak. Fogadják a mi őszinte részvétünket is a korán elhunyt ifjúnak adjon az ég csendes nyugalmat.

Negro Adolf surányi birtokos és neje szül. Held Berta urhölgynek Ilonka nevű kedves gyermekét ragadta ki jul. 1-én a szülők szerető karjaiból a kórházban halál. A jó szülők nehéz bánatát enyhítse a minden oldalról nyilvánuló őszinte igaz részvétel.

Közigazgatás.

Szarvasmarhatenyésztési kiállítás Szécsényben.

A Nógrádmezei Gazdasági Egyesület állattenyésztésének emelése érdekében f. évi június hó 26-án Szécsényben szarvasmarhatenyésztési jutalomdíjosztásokat eszközölt. Nevezett napon már a kora reggeli órákban a szokottnál nagyobb mozgalom mutatkozott, melyből következtethető volt az, hogy a szécsényi és szécsényvidéki gazdák a Nógrádmezei Gazdasági Egyesület eme üdvös intézményét saját és a közérdek szempontjából is czélszerűnek és hasznosnak találják. Reggeli 9 óra tájban mindinkább sűrűbben gyülekeztek a bemutatandó állatok tulajdonosai és a szebbnél-szebb tenyésztőállatok csoportjai a kiállítás színhelyén, a vásártéren gyönyörködtették a szemlélő közönséget. Tíz órakor Ruzinkó Antal, az állattenyésztési szakosztály elnöke, meleg szavakban üdvözölte a kiállítókat és az ott megjelent közönséget és a kiállítást megnyitotta, a gazdaközönséghez intézett azon kéréssel, hogy az, a bemutatott állatok megbíráására egy szakbizottságot válasszon, amelyben meg is történt, s a mely Ruzinkó Antal elnök, Fáy Árpád, Székely János, báró Buttlér László és Hoffmann Ignác bizottsági tagokból alakult meg. A szakbizottság d.-u. felkeltőkor fejezte be működését, melynek eredményét Ruzinkó Antal elnök a nagyközönségnek a következőkben hirdette ki: Bemutatott összesen 85 drb szarvasmarha, a szakbizottság által a rendelkezésre álló 133 korona jutalmakra kiosztani rendeltetett: I.

Elismerésben részesítették: Ruzinkó Antalnak, az általa bemutatott eredeti simmenthali importált 1 drb 2 éves, 2 hónapos bika és 2 drb 3 éves üszőért a bizottságjegyzőkönyvi elismerését fejezi ki. Gr. Chorinszky Igó által csoportosan bemutatott teheneiért hasonlóan jegyzőkönyvi elismerését nyilváníti. II. Pénzbeli jutalomban részesítették: Ruzinkó Antal 56. sz. bikája 25 kor., Vancsó Béla 30. sz. üszője 25 kor., Csiky Sándor 45. sz. üszője 23 kor., Szabó Károly 9. sz. üszője 18 kor., Trajter Mihály 33. sz. tehene 16 kor., Sztancsik János 73. sz. üszője 14 kor., Ivánka Ödön 29. sz. üszője 12 kor., összesen 133 kor. III. A fenti jutalmakon kívül díszoklevelek a következő kiállítóknak adtak ki: 1. Arany díszoklevél: gróf Chorinszky Ignác, Ruzinkó Antalnak, Vancsó Bélának, Csiky Sándornak, Szabó Károlynak. 2. Ezüst díszoklevél: Ivánka Ödönnek, Pokorny Pálnak, Trajter Mihálynak. 3. Bronz díszoklevél: Tersztyánszky Istvánnak. Ezek kihirdetése után az elnök meleg szavakban köszöntötte meg a kiállításban megjelent gazdaközönség ritka szép sikerrel egybekötött érdeklődését, éltetve a Nógrádmezei Gazdasági Egyesület elnökségét, a bíráló bizottságot és a jelenlévő n. é. közönséget.

Ezen minden tekintetben sikerült szarvasmarhakiállítást több vidéki gazda nagy érdeklődéssel szemlélt meg, egyszersmind meggyőződést szerzett a bíráló szakbizottság felvilágosítási alapján arról, hogy Szécsény és vidékének szarvasmarha-tenyésztésében a millenáris kiállításon leendő bemutatásra sok jó és kitűnő anyag rendelkezésre áll. Nem kevésbé emelte ezen kiállítást értékét az, hogy nemcsak Gyarmat és távolabb vidéki látogatók, hanem a magyar-óvári növény-kísérleti állomás hegyettes főnöke is ezen kiállítást mindvégig megszemlélte és a látott kiváló nemes anyagról dicsőítőleg nyilatkozott. A díjazási munka bevégeztével társasébed volt az „Óroszlány” című szállodában, a felköszöntők sorából különösen kiemelendő Ruzinkó Antal tiszta a Nógrádmezei Gazd. Egyesület I. alelnökére Scitovszky János urra és Fáy Árpád egyes titkára, továbbá: Baintner Ottó tiszta Ruzinkó Antalra, az állattenyésztési szakosztály elnökére, valamint a Hoffmann Ignácé Baintner Ottóra. A kedélyesen elköltött kitűnő jó ebéd után az együtt levő társaság a szécsényi sajtótát tekintette meg, mely a szemlélők minden igényeinek megfelelt, a sajtja pedig kitűnőnek találtatott.

A Peronospora (szőlőpenész) elleni okszerű permetezés bemutatása.

Az idei esős időjárás igen kedvez a Peronospora föllépésének, mely már a balassa-gyarmati szőlőkben is mutatkozik. pedig ez különösen a homokszőlőkben igen rohamosan szokott terjedni s a legtöbbszor nemcsak az idej, hanem a következő évi termést is tönkre teszi, sőt gyakran a tőkék halálát is okozza. Balassa-Gyarmaton a Peronospora ellen védekeznek ugyan néhányan, de a védekezés a legtöbb esetben roszszul vitetik keresztül, hogy az okszerű permetezés keresztül vitetével a szőlőbirtokosok megismerkedhesse-

nek Bucher Alajos a kerület szőlőszeti felügyelője folyó hó 8-án, azaz hétfőn délután 2 órakor a Nógrádmezei Gazdasági Egyesület homokszőlő telephelyén rövid előadásban felsorolva, az okszerű permetezés „elvet háromféle permetező géppel t. i. a. »Budapest«, az »Eclair«, »Bachus« nevével, háromféle anyaggal, t. i. a. bordeauxi keverékkel (kékkő és mészsó), továbbá kékkő- és mosó szódaoldattal és azurinnal mutatja be az okszerű permetezés keresztül vitelét.

E permetezési bemutatáson bárki is részt vehet.

Ha július hó 8-án, azaz hétfőn délután esős idő volna, akkor július hó 9-én, vagyis kedden reggel 8 órakor tartatik meg úgy az előadás, valamint a permetezés bemutatása is. Az elromlott permetező fecskendők javítását a Nógrádmezei Gazdasági Egyesület telephelyén felügyelője Kertész János szolgálatában végeztetik.

Mauthner Ödön tudósítása. Vörös lóheréből és luczernából vajmi kevés, burgundi takarmányrépamagból pedig egyáltalán mi sem fogyott. Ellenben tarlórépamagnak felette élénk kereslete van és gazdák által nagy mennyiségben lón vásárolva. A természetes rétek az utóbbi júliori esőzések által bő termést ígérnek, minek következtében a mesterséges takarmány nyeresére szolgál, most vethető magvaknak, nevezetesen mustárnak, csibehurnak, biborherének stb. megcsappant a kereslete és a mi fogyott, csak nyomott áron volt elhelyezhető.

Piaci gabonaárak

1895. július 1.

Buza	6.—	6:10	Kukoricza	7.—	7:50
Rozs	5.—	5:20	Lencse	4:50	
Árpa	6.—		Bab	6.—	7.—
Zab	6.—	6:60			

A közönség köréből.

Gyorsan jött elhelyeztetésünk folytán, tekintve hogy állásainkat Szécsényben azonnal el kellett foglalnunk, legszívesebben búcsúnkat kifejezésre ez uton kívánnk juttatni.

Sajnáljuk, hogy B.-Gyarmat város nagyra-becsült közönségétől — hol oly hosszú időt tölthetni szerencsések voltunk és annyi sok jóindulattal találkoztunk, személyesen búcsúnunk lehetetlen volt, de a közbejött rendkívüli sürgős elhelyeztetésünk legyen ezen eljárásunk mentő indoka.

Tartsa Isten és gyarapítsa B.-Gyarmat város közönségét!

Szécsény, 1895. július 1.

A szécsényi kir. adóhivatal tisztviselő kara:

Horváth Emil,
kir. adótárnok.

Rimai Zsigmond
kir. adóellenőr.

Pongrácz Sándor,
kir. adótiszt.

Felelős szerkesztő: Vannay Ignác.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár- részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gőz- és járgány cséplőkészületek, számos első díjjal kitüntetett Schlick-féle szab. 2 és 3 vasú ekék, mélyítő és egetemes aczélekék.

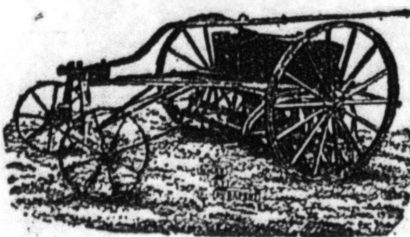
Eredeti Schlick és Vidats-féle

egyvasú ekék, talajmívelő eszközök,
valamint Schlick-féle szab.

HALADÁS sorbavető-gépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlő-malmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveköltő és marokrakó aratógépek és rukszaló-gépek, szállítható mezei vasúttal stb. — Előnyös ártételek feltételek. Legutányosabb árak.

Árjegysékek ingyen és bérmentve.

GYÁR és IRODÁK:
VI. ker. külső váci-út 29—33.
VÁROSI IRODA és RAKTÁR:
Podmaniczky-utca 14.

Tanuló felvétetik!

A „B.-gyarmati könyvnyomda részvénytársaság” könyvnyomdájában 1—2 gimnáziumi, vagy polgári osztályt végzett ifjú tanuló felvétetik.

Rétay és Benedek Budapest.

Kitüntetve
ország. kiállításon
1885.
Budapest.

Rétay és Benedek

előbb

KRISZTA és Társa

Kitüntetve
ország. Nőpar-kiállításon 1881.
Budapest.

Egyházi felszerelések műseruhák, és zászlók gyára.

Budapest, IV., Lipót-utca 21. sz.

Ajánlja a t. cz. társulatok, testületek, egyletek s köröknek külön zászlókészítési osztályokat, mely saját műhímsz intézettel és műhelyekkel van egybekapcsolva, melyekben arany vagy ezüsttel művésziességgel hímzett vagy festett egyházi, iskolai, kath. legényegyleti, ifjúsági, ipartestületi dalegyleti, tűzoltó, bányász, hadastyán, lövész, temetkezési stb. zászlók és lobogók az egyszerűtől kezdve a legdiszesebb kivitelben készülnek.

Rajzokat, mintákat és részletes költségeloirányzatokat készséggel küldünk. 149 4—2

Egyházi ruhák és felszerelésekről külön árjegyzékkel szolgálunk.

MENETREND

az (Esztergom-) Párkány-Nána — B.-Gyarmati vasútvonalon
Érvényes 1895. évi május hó 1-től.

V. v. I—III	V. v. I—III	Sa. v. I—III	Állomások	V. v. I—III	Sa. v. I—III	V. v. I—III
545	900	400	ind. Párkány-Nána ér.	800	1212	748
602	917	417	" Köhid-Gyarmat	744	1155	732
617	932	432	" Kéménd	791	1142	716
629	944	444	" Bény	720	1131	708
641	956	456	érk.) Csata (ind.)	707	1118	695
653	1009	502	ind.) Csata (érk.)	652	1108	645
706	1022	515	" Zalaba	640	1055	638
725	1042	531	" Ipoly-Pásztó	624	1038	617
734	1052	540	" Bél	612	1022	608
751	1109	556	" Szakalos	602	1011	592
808	1124	611	" Visk	548	952	531
840	1151	637	" Ipolyság	522	931	510
903	1212	696	" Drégely-Palánk	456	905	446
916	1224	708	" Ipoly-Vecze	448	850	433
934	1245	727	" Dejtár	427	834	417
958	109	751	érk. B.-Gyarmat ind.	400	810	350

Megjegyzés: Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a perczek aláhúzásával van megjelölve. — Bél és Ipoly-Vecze feltételes megállóhely.

Haszonbérbe

keresek lehetőleg vasut mentén v. a most épülő aszód — b.-gyarmat — losonczli vasúthoz közel, országot mellett egy jó minőségű szántóföld, rét és aránylagos legelőből álló, lakoház és gazdasági épületekkel ellátott, mintegy 400 hold kiterjedésű lapos fekvésű birtokot.

167 1—1

Salgó Gyula, B.-Gyarmat.

Zanoni Eduardo

zongoramester és zongorahangoló.
Állandó tartózkodási helyéről Losonczról rövid időre Balassa-Gyarmatra érkezett.

Bővebb értesítés Szommer Károly urnál nyerhető.

2229/1895. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

166. 1—1

A rétsági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, Holitscher Zsigmond paksi lakos végrehajthatónak Schvarcz Mór p.-gödi lakos, végrehajtást szenvedő elleni 150 forint kötelezettség és járuléka iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék, rétsági kir. járásbírósa területén lévő Legénd község határában fekvő a legéni 43. számú tkvben foglalt Schvarcz Mór nevén álló A. I. 1. sor 117. hrszámu házra az árverést 400 forintban ezennel megállapított kikiáltási árrban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi július hó 9-ik napján délelőtti 10 órakor dr. Pick Mór ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának tíz százalékát 40 forint készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovedéképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A rétsági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál.
Kelt Tereksén, 1895. évi április hó 20-án.

Frank. kir. járásbíró.

STAHEL és LENNER BUDAPEST

trieur- és lemezlyukasztó gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., a Margit-híd és nyugati pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

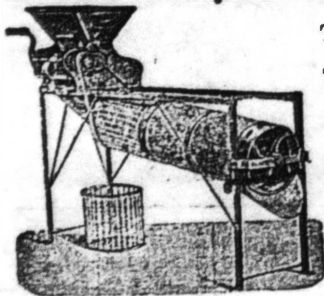
Trieurök a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó-trieurök az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-trieurök.

Szabadalmazott trieurök és osztályozó gépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökhöz átalakítását.

Malom-trieurhengerek vagy barkolatoi, lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági célokra. Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

98 10—7

Vendéglő- és korcsma-üzlet bérbeadás.

Balassa-Gyarmaton a volt **König-féle** fent jelzett, általánosan jó hírnévnek örvendő üzlet, melynek helyisége a tartatni szokott országos vásárok alkalmával a vásár telepével közeli összeköttetésben van és a város legélénkebb helyén fekszik, f. évi október hó 1-től haszonbérbe adó, azonban előnyös ajánlat mellett a házzal együtt örök áron is eladó.

Özv. König Adolfné.

„Ne vásároljunk Kovácsnál szennet!”

Ezt mondja egy régi közmondás.
Ugyanzen találó közmondást vonatkoztatatom és pedig jogosan az én telepemre is, amennyiben csakis egy oly nagyszabású, készpénzzel fizetett órási ármennyiséggel felszerelt raktár képes ültetőfelületeket az az előnyt nyújtani, hogy vásárlásainál mindenkori jó eredményeket érhet el.

Gyönyörű minták magánvásárlóknak ingyen és bérmentve. Gazdagtartalmú mintakönyvek, melynek még eddig nem léteztek azabók részre bérmentetlennél.

Szövetek ültetőhöz.

Pezuvien és Dooking a magas hírnév számára. Előírás szerinti szövetek a cs. és kir. hivataloknak egyenruhákhoz, valamint hadastyánok, tűzoltók, tornászok, bérítőzetek részére; kelmék teke- és játékszövetekre, kocsik bevonásához.

A legnagyobb raktár átjár, ka rintiai, tirol stb. lodenekben uri és női használatra eredeti gyári áron és oly nagy választékban, minyennel 200 versenyző sem képes rendelkezni.

A legnagyobb választék csakis finom és tartós női kendőkben a legdivatosabb színekben. Mosó szövetek, utazó plédok (mint új 4—14ftig továbbá szabó-kellékek belések, gombok, ték, czernák, stb.)

Műtárgys árú, becsületes, tartós, tiszta gyapjú kelmé-árúkat és nem elcsú romgyakat, melyek a szabók keresetét csökkenti, ajánl:

Stikarofsky János,

65. BRÜNN (oszt. Manchester). 20—14

Legnagyobb gyári raktár kelmékben 1/2 millió forint értékben.

Szétküldés csakis utánvétellel.

OVÁS! Gyönyörű és hálalók rendszer „Stikarofsky Árja” címkevel ellátott szöveteket, kelméket hoznak nagy mennyiségben áruba. Ezen visszaélésével szemben kijelentem a t. vásárlóknak, hogy én az előbb említett kelmék árát semminem föltételek mellett el nem adom.

Legbiztosabban ölő aszer poloskák, bal-
hák, konyhaférgek, melyek és a háziállat-
ok parazitái ellen stb. stb.

Zacherlin

a legbiztosabban hat! Ől, pusztít, mint semmiféle
más egyéb aszer mindennemű rovarokat és ezért van az egész világon annyira
elterjedve és használatba véve. Ismeretű jelle: lepecsételt üveg és a név:
„Zacherl.”

ELÁRÚÍTÓ HELYEK:

B.-Gyarmaton: Bayer Károly, Benkő József, Csarvenyák György, Ebenführer
Lajos, Felsenburg Tivadar, Hummer Mihály, Kanitz Ödön, Szommer Károly,
Vilim Gyula, Winter Armin; Ipolyságon: Dombó Károly, Trautwein Dániel;
Salgó-Tarjánban: Both Béla, Friedmann József, Grossberger Miksa, Grossmann
Ignác, Holcsy Gusztáv, Kőrey Dániel, Majernik József, Mandl Gábor,
Okolicsányi Lajos, Schleicher Pál, Stieglitz Jakab uraknál. 89 10-5

Egy jó házból való fiu

TANULÓUL

felvétetik **Gömör Soma** vas- és fű-
szerüzletében Dobsina. Értekezhetni ugyan-
ott, vagy **Ritlinger testvérek**nél
Losonczon.

163 6-1

Bevásárlás részletfizetésre is eszközölhető.

SCHÖNFELD MIKSA,

kárp., aszt. és esztélygályos bútorraktára B.-Gyarmat,
a KOSSUTH-utczában.

Ajánlja dúsan felszerelt, jutányos árú rak-
tárát szilárd anyagból készített, modern izlésű,
különbféle fa- és kárpitos bútorokban úgy egyen-
ként, mint szalónok, szobák, vendéglők és egyleti
helyiségek teljes berendezésére nézve. Dús válasz-
ték olajnyomatú és üvegre festett, kitűnő kivitelű,
tetszetős fal-, táj- és egyéb ábrázatú képekben,
fa- és aranyozott keretű tükrökben.

Gyermekkoszik, nemkülönben mindennemű
és méretű koporsók nagyválasztékú raktára.

Vidéki megrendelések pontosan és lehetőleg gyer-
man teljesíttetnek.

Egy jó házból való fiu asztalos tanonczul azonnal felvétetik.

52-7

181.

Bevásárlás részletfizetésre is eszközölhető.

1141—1895. tkv. szám.

Önkéntes árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy özv. Schöckné mál. Schlesinger Bettí végrehajtási joghatállyal bíró
önkéntes árverési ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir.
járásbíró területén lévő, Szécsény nagyközség határában fekvő, a szé-
csényi 512. sz. tjkvben A. l. 1. sor 39. hrsz. alatti ház- és udvarra 1680
forintban ezennel kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb
megjelölt ingatlanok az 1895. évi augusztus hó 17-ik napján d.-e. 10 órakor
ezen kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében

megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is
eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át
készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szá-
mított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-
miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovdékképes értékpapírban a kikül-
dött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bá-
natpénznék a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-
mervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál 1895. évi
április hó 28-án.

165. 1-1

Szillassy, kir. járásbíró.

Körjegyző irak és községi előjárás- gok ügyelmébe.

A részvételre kiadott kiadásban megjelölt összes
hivatkozás és magánnyomtatványok, nemkülönben a
most előkészít

mezőrendőri nyomtatványok

DARVAI ÁRMIN

köznyv. és papírművelésében

rendelendők meg, ahol a társaság nyomtatványraktárát tartja
Pontos és gyors expedicióról nevezett ország jó hír-
nere kezébe kerül.

Pályázati hirdetmény

a budapesti állami ipariskolánál alapított ösztön-
díjakra.

Pályázati hirdetmény a Nógrádvármegye által a buda-
pesti állami ipariskolánál alapított 200 lft azaz kettő-
száz lftos ösztöndíjra.

Pályázhatnak ezen ösztöndíjra ezen törvényhatóság
illetékességi körébe tartozó mindazon 15. életévüket
betöltött tanulók: a) A kik a budapesti állami iparisko-
lának már rendes tanulói; b) Azok, a kik az iparos tanu-
lók számára szervezett iskola három évi tanulmányát be-
végezték a legálább is jó osztályzatú bizonyítványuk van.
c) Azok, a kik a polgári iskola, gymnasium, vagy reál-
iskola négy alsó osztályából jó osztályzatú bizonyítványt
nyertek d) Iparos segédnek és mindazok, a kik a b) vagy
c) pontban kívánt készségeket felvételi vizsgálat után
bizonyítják.

Általában megvárattatik, hogy a belépni kívánó nó-
vendék az általa választott szakaszonbeli iparágban már
előző gyakorlatot szerzett, s legalább is azon két havi
nyári szünet alatt, a mely után a közép-ipariskolába akar
lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen és ezt hatóság-
lag hitelesített bizonyítvánnyal igazolja.

Az iskolai és gyakorlati bizonyítványokkal felszerelt
folyamodványok f. évi augusztus hó 15-ig Nógrádvármegye
alispáni hivatalának nyújtandók be.

Az intézet végbizonyítványa a gépészeti, vegyészeti,
fémvasipari és faipari szakosztályok tanulóihoz egy évi
gyakorlat igazolása mellett jogot ad a szakjuk körébe
tartozó s képezéshez kötött iparágak tüzésére; az építé-
szeti szakosztály tanulói pedig a végbizonyítvány alapján
három évi gyakorlati munkadés igazolása mellett jogositva
vannak a kőműves, kőfaragó és az ácsmesterség gyakor-
lására. Azon tanulók, kik valamely középiskola négy alsó
osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe s
itt a három évi tanulmányot szintén sikeresen végzik el,
a katonai szolgálatnál az egy éves önkéntesség kedvezmé-
nyében részesülnek.

B.-Gyarmat, 1895. június 17-én.

Az alispán helyett:
Tihanyi, főjegyző.

157 3-2

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítási igazgatóság pártfogása alatt*) lévő

„MENTOR“ Ellátási vállalat

Budapest, Kerepest-ut 22. szám.

E pártfogást
DÁNIEL ERNŐ
magy. kir. keresk. min. ur
ő nagymélt. 451293. sz.
leiratában biztosította.

az ezredéves országos kiállítást látogatók számára kibocsájt 12 frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr. havi befizetés mellett

Elisrállásold: saját új
szállóbelyeinken ékeztés
a főváros és a kiállítás
előkelőbb éttermeiben.

„Ellátási könyvecskéket“

melyek a kiállítás egész tar-
tama alatt 7 napra szóló

szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállítás és szórakoztatási szelvényeket,

1. kiállításátombolajegyet, végül egy 2000 koronás baleset biztosítási béczerát tartalmaznak. — Előzetéseket csakis korlátolt számban (az első rézszet beküldése mellett) már most elfogadják, valamint bővebb felvilágosítással szolgálnak:

— A Budapest-Erzsébetvárosi Bank — A „Mentor“ Ellátási vállalat. —

Dr. Morzsányi Károly,
országgy. képviselő, mint elnök

Ehrlich Gusztáv,
országgy. biz. tag, gyáros, mint elnök

Rózsa Lajos,
igazgató

Hegedűs Dániel,
titkár

Takács Zsigmond,
az első magy. áll. bizt. társ. közp. főnöke

Stadler Károly,
országgy. biz. tag ház- és száll.-tanács.

Elismert legjobb szerkezetű

ACZÉLLEMEZ HENGEREKET,

1., 2., 3 és
4 vasú hántó ekéket,

különféle lánczboronákat,

„Austria“ sorvető gépeket,

Blunt'-féle onslilago
zöldlakarmány sajtókat,

gyümölcs- és főzelékaszaló készülékeket,
bor- és gyümölcs-sajtókat,

szőlő zuzókat és bogymorzsolókat,
önműködő „SYPHONIA“ növény- és szőlő-
vessző permetezőket

a legjobb minőségben gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. és TÁRSA

132.

csász. és kir. kiz. szabad.

10—6

gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzházor

Alapított 1872.

Bécs, II. Taborstrasse Nr. 76.

600 munkás.

Kitüntetett több mint 370 any. és kül. b. onz
éremmel és elismeréssel.

Árjegyzékek és számos elismerő levelek bérmentre küldetnek — Képviselek és viszontárúsitók felvételnek.

CSEPLÖGÉPEKET,

kézi, járgány- és
gőzhajtásra.

1—6 lófogatu

JÁRGÁNYOKAT,

Legújabb
gabnarostákat, trióröket és kukorica-
morzsolókat,

széna és
szalma sajtókat,

kézi erőre, szállító készülékkel vagy a nélkül

10484—95. szám. Pályázati hirdetmény.

Főispán ur 6 méltóságának megbízásából, a gácsi és nógrádi járás főszolgabírói hiva-
talánál rendszeresítendő két, egyenként évi 400 (negyszáz) frt fizetés és 100 (ezred) frt lak-
bérilletményvel járadalmazott közigazgatási alkalmazott pályázatot hirdetnek és
felhívom az azerba pályázni kívánókat, hogy az 1893. I. t. cikkben előírt minősítéseket
igazoló okmányokkal és keresztlevelekkel felszerelt kérvényeiket, hivatalom útján, a vármegye
főispánja 6 méltóságához f. évi július havi 31-ik napjáig adják be.

B-Gyarmat, 1895. június 22-én.
156. 3—2
Az alispán helyett:
Tihanyi I. főjegyző.

Valódi vörös-kereszt

por! Egyedüli biztos hatású gyógyszer a most
uralkodó sertes-vész ellen, de fényes
eredményenyle alkalmazható bármely más házi állat-
nál is. Kapható a készítőnél: Cserenyák György
gyógyszertárában Balassa-Gyarmaton. 156 5—2

Az aratási

és cséplési idény beálltával aján-
lok a mezőgazdasággal foglalkozó t.
közönségnek:

I-r. ásvány-gépolajat 100 kg. 26 frt
" oliva- " 100 kg. 42 frt
85 dekagr. súlyú legjobb gabnassák
100 drb 36 frt.

A minőségért kezességet vállalom.

Becsés megrendelést kér:

FELEDI IGNÁCZ

AZ ADRIAI BIZT. TÁRS. FŐÜGYNÖKE.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak Budapest Vácz-körút 63. sz.

Által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2/3 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-
cséplőgépek, tisztító-roboták, kon-
kolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyújtók.

"COLUMBIA" II legjobb sorvetőgépek, szénkasavágók, réparágók, kukorica-
morzsolók, daráló, szőlő-malmok.

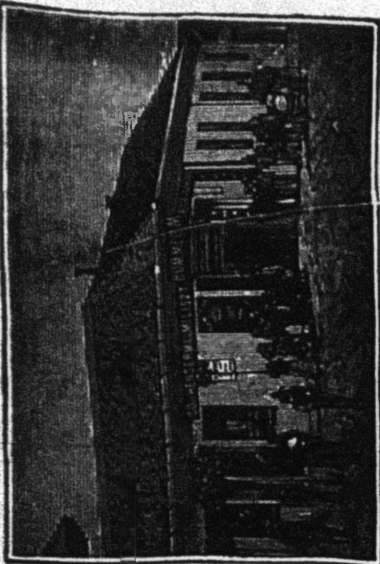
Egyetemes acél-ekék
és minden egyéb

2 és 3 vasú ekék
gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék bérmentre ingyen és bérmentes küldetnek.

Valódi Machleid-féle arczenkőcs

Kitűnő hatású szer a bór mindenféle tisztálanságának előzésére. A bört
fehérti és bársontyitává teszi. Egy téglát 50 kr. — Dr. Hebra-féle bór-zé-
pió szappan. Gondos készítése, kellemes szaga és olcsósága miatt ma már
minden ház mosdó asztalán megtaláljuk. Egy drb szappan ára 35 kr. — Velon-
tin-hűtőgép, fehér, rózsaszínű és krém, jól tapad, nem tűnik fel, vegytiszta és
áramlatlan! Az arcot szárazan tartja, a naptól és szélől megvédi. Ára 50 kr.
— Kapható Kanitz Ödön „Magyar Koronához” címzett gyógyszerárában
Balassa-Gyarmaton. 150 3—3

HUMMER MIHÁLY

fűszer- és csemege-árkereskedésében
B.-GYARMAT, Kossuth-lér.

Kaphatók:

UJDONSÁG!

Klakabrunn-féle ezüst-fehérmű-fény. 1 csomag használati utasítással 20 kr.

Klakabrunn ezüst-fehérmű-fény felülülja az összes eddigfeltalalt féhérmű-fényesítőket. Az ország összes musó és tisztító intézetei, kizárólag ezen ezüstféhérmű-fényt használják legkivált inggálorok és kezelők, fűgönyvök stb. mivel ezzel a fényesítés igen egyszerű és oly tükröfényt ad a fehérműnek, mely fény más fényesítővel elérni teljesen lehetetlen.

Itt kapható ezenkívül Klakabrunn-féle mosópor is, mely a ruhára semmi tekintetben sem ártalmas. 1 csomag használati utasítással ellátva csak 12 kr.

Ezen mosóporral sok időt, szappant és munkát lehet megtakarítani.

30

12-9.

Továbbá: valódi szegedi svappan, kilója 32 kr. Kitiűő Hoffmann-féle rizskeményítő kilója 44 kr. Kitiűő Humei rizskeményítő kilója 36 kr. Kitiűő Crystal buzakeményítő kilója 28 kr. Kitiűő kárpai vajás turó és különféle sajtok. Kitiűő fehér asztali bor literje 44 kr. Pecsételt üvegbe (üveg 10 kr.) Kitiűő sziller asztali bor literje 32 kr. Pecsételt üvegbe (üveg 10 kr.) Pészgők, spangol és tokaji aszu gyögyborok, fehér és piros pészenyelbor, t. tojas és tokaji gyögycognakok, likörök stb. jutányos áron és pontos kiszálgálat-mellett. Korona- és dupla márcziusi sör üvege 22 kr.

BIKSZÁDER

alkalisch-muriatische
SAUERWASSER

BIKSZÁDI

égyényes konyhasós RÉCS 1873 W EN
SAVANYUVIZ

Borral a gyümölcsösszörpökökkel vegyítve kellemes üdítő italt szolgáltat.

BIKSZÁD GYÖGYFÜRDŐ.

Szatmármegye keleti szélén, szelektől magas hegyek által védett erdei fennsíkron fekszik; Szinér-Váralja állomástól (szatmár-nagybányai vasut) 2, Técső állomástól (magyar-északkeleti vasut) 4 óra járásnyira.

Egyényes konyhasós vize kitűnő hatásúnak a következő körmekeknel bizonyult be: idült tüdőhurut, tüdőbég és a kezdődő gümőkórnel idült gyomorhurutnál a napenkénti hányingert, fejfájásokat, fejszedüléseket szünteti, az egész vérkeringést jótékonyan emeli s így az emésztést és a jó étvágyat teljesen helyre hozza. Az epe-elválasztást a májban szetteti, az epeelválasztó utakat jó karban tartja; ugyancsak oldó hatásánál fogva az egész bélsátormát tisztán tartja. Ez oknál fogva kitűnő az aranyér, sárgaság, máj- és lép-daganat ellen.

Bikszádi gyógyforrások

ásványvizeinek kútkelölésége.

Ajánlja e vidéken még nem ismert, az alföldön már legnagyobb kelendőségnek örvendő, az ásványvizek között legkellemesebb ízl s kitűnő gyógyhatású savanyú vizet.

Főraktárak:

B.-Gyarmaton: Vilim Gyula, Szécsényben: Popovics János, Losonczon: Bulyi János, Füleken: Büchler Pál, S.-Tarjánban: Mandl Gábor uraknál.

15-9.

CURORT BIKSZÁD

an der östlichen Grenze des Szatmárer Comitates, auf einer waldigen, vor Winden durch hohe Gebirge geschützten Hochebene gelegen; von Szinér-Váralja (Szatmár-Nagybányaer Bahn) 2, von Técső (Ung. Nordostbahn) 4 Stunden entfernt.

Die alkalisch-muriatische Heilquelle Bikszád ist von ausgezeichneter Wirkung bei: chronischen Lungencatarrh, Emphysem und beginnender Tuberculose. Das Wasser stillt bei ohren. Magenatarrh den häufigen Brechreiz, Kopfschmerz und Schwindel, ist von wolthätigem Einfluss auf die allgemeine Blutcirculation und fördert somit den Appetit und die Verdauung, und trägt in Folge seiner lösenden Wirkung zur Reinhaltung der Gallenwege und des gesammten Verdauungskanaels bei. Daher unübertrefflich bei Hämorrhoiden (goldene Ader), Gelbsucht, sowie bei Leber- und Milzanschwellung.

249/895. szám.

Árverést hirdetemény.

162 1-1

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz.102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII.—X. ker. kir. jbiróság 1893. évi 1933. számú végzése következtében dr. Deutsch Ignác javára Dr. Kossaczky Arnold ellen 200 frt s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 761 frtra becsült szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatlak.

Mely árverésnek a b.-gyarmati kir. jbiróság 1906/95.számú végzése folytán 200 frt tőkekövetelés, ennek 1890. évi január hó 12. napjától járó 6% kamatai és pedig bíróság már megállapított költségek erejéig B.-Gyarmaton, alperes lakásán leendő eszközölésére 1895. évi jul. hó 9. napjának d.-e. 10 órája batáridőn kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §. értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbszt ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt B.-Gyarmaton, 1895. június 20.

Tomis, kir. jbirósági végrehajtó.

Aranyérmekkel kitűntetve.

Első és. és kir. kizár. szabadalm.

Aranyérmekkel kitűntetve.

OMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Wien, III. Hauptstr. 120. sz., saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak, vasút-, ipar-, bányá- és háumortársulatok, építkezési vállalatok, VÁLLAL KOZÓK és ÉPÍTŐMESTEREK, valamint gyártulajdonosok szállítója. — Ezen homlokzattfestékek, melyek mészben oldhatók, száraz, porított állapotban 40 különféle színminióban különint 16 król feljebb szállítatlaknak és a festékszínek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz — Mintalapok és használati-utasítások ingyen- és bérmentve küldetnek.

106. 20-8.

NYOMTATOTT A KIADÓTULAJDONOS B.-GYARMATI KÖNYVNYOMDA RÉSZÉNYTÁRSULAT GYORSÁJTÓIN.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékiűszbeteles és álóladásban ismeretlen házi és népszor.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, teltség, savaság, fejbűgés, hasmenés, gyomorégés, teltség, nyálkahiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös szűkűdés.

Hathatós gyogyszernek bizonyult leljálsánál, a menyinyben és a gyomortól származott, gyomortulajdonosi ételkelet és italokkal, gillzárak, májbajok és háumortársulatok.

Emített bajoknál a Mária-czelli gyomorcseppek évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mi szór meg már bizonyítványt tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: Török József gyogyszerár Budapest, Király utca 13 sz.

A védjegyet és aláírat tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a kezdő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódságtal bizonyítom”.

A Mária-czelli gyomorcseppek valódiak kaphatók.

B.-Gyarmaton. Cservenyák Gy és Kánizs O. gyogytárában. Ipolyságon: Berkó István gyogyszerésznel,